

Informace k vyplácení odměn zdravotníkům v souvislosti s nasazením v době epidemie covid-19

Na základě zákona a vyhlášky k jeho provedení jsou zdravotnickým pracovníkům poskytnuty mimořádné odměny za jejich pracovní nasazení v době pokračující pandemie. Poskytovatelé lůžkové péče obdrželi tyto odměny formou dotačních programů ze státního rozpočtu a zdravotničtí pracovníci pracující u ostatních (nelůžkových) poskytovatelů zdravotních služeb prostřednictvím kompenzační vyhlášky.

Stále však panují výkladové nejasnosti ohledně toho, v jakém režimu mají být odměny zaměstnancům vypláceny. Jednou z možností by byla výplata odměny dle **§ 134 zákona č. 262/2006 Sb.**, zákoník práce (odměna za mimořádný nebo zvlášť významný pracovní úkol, které se **započítává do průměrného výdělku**) a druhou možností je výplata podle **§ 224 odst. 2 zákoníku práce** (odměna za poskytnutí pomoci při mimořádných událostech, která se **nezapočítává do průměrného výdělku**).

Podle Ministerstva zdravotnictví ČR, které připravilo dotační program i kompenzační vyhlášku, **mají být odměny zdravotníkům vypláceny v režimu ustanovení § 224 odst. 2 zákoníku práce, nikoliv podle § 134 téhož zákona.** Hlavním argumentem je, že odměna není vázána na konkrétní práci konkrétního zaměstnance v rámci sjednaného druhu práce. Vyplacené odměny tak mají být poděkováním státu za to, že zdravotničtí pracovníci zvládli mimořádné vypětí a výrazně pomohli v boji proti epidemii, když tato odměna se bezprostředně nespojuje s výkonem práce dle pracovní smlouvy.

Podle ministerstva (které vychází z konstrukce odměn za práci v době epidemie podle § 224 odst. 2 zákoníku práce) by v případě uplatnění odměny dle režimu § 134 zákoníku práce musel zaměstnavatel vyhodnocovat, jakým konkrétním způsobem dotčený zaměstnanec splnil mimořádné či zvlášť významné pracovní úkoly, což by vylučovalo plošné vyplácení odměn v obecné (neindividualizované) výši stanovené dotačním programem, resp. kompenzační vyhláškou.

Odměny podle ustanovení § 224 odst. 2 zákoníku práce nejsou složkou platu (mzdy) a nezapočítávají se tedy do hrubého výdělku pro účely zjišťování průměrného výdělku, který má vliv např. na výši odměny za práci přesčas, práci v noci, ve svátek, odstupné, odměnu za pracovní pohotovost, náhradu při pracovní neschopnosti, náhradu platu za dovolenou apod.). **Mimořádné odměny vyplacené dle § 224 odst. 2 zákoníku práce tudíž nevedou k dalšímu navýšení mzdových nákladů zaměstnavatelů v následujících měsících.**

MUDr. Milan Kubek
prezident České lékařské komory